
MAGYAR MUSA.

Költ Bétsben II; Auguftusban 1787.

Pest. 1787. d. 2. Auguft.

*Ama' ritka Poëto Reland Adorján Galatedjából
V-dik Alagya. A' beteg Galatedához.*

Irta F. J.

Út, kínos forróság gyöttri belső-részed!
Fekszel! 's nyoszolyádból magad fel-nem vészed!
Hát, illy bődögtalan tűz gyúlytja velödet!

Forrázó hévséged bádjaíztya erödet!
Szemeidtöl könnyü álmod el-enyészte!
Galatéa; díszem, 's Lelkemnek edgy része!
Oda a' tsendes éj édesen töltése;

Kedvelt étkeidnek kelletlen ízlése!
Kékül színek öszve-vonult tagaidnak.
A' gyözött Természet enged fájdalmidnak!
'S le-nyomván méltatlan súlyja nyavalyádnak;
Kéntelen terhévé lettél nyoszolyádnak!

Jaj! hol országolnak most annyi játékind!
Kedvünk, 's mulatságos idő haladékind?
Hol rózsá-szin szádnak gyönyörü hangzatja;
Elöttem annyiszor öntött fojamatja?
Mind ez kedveslégek, mind enyi szépségek,
Edgy ágyba lankadnak, 's ösztályos inségek!

Tudnillik, ama' láng itt el-hatalmozott;
Mellyet a' hideg víz, 's meg-hülés okozott!

Musa

Orvos.

Orvoslást próbáltunk: de semmi hasznára!

Nintsen Epidaurus 's Tenedos javára!

Szükség mást kéresni ki baját enyhítse,

'S óhajtasom' igaz szívvel tellyesítse!

Isteni Minerva szánja ki ő Híve,

Ő neki szinte úgy van orvosi míve,

Nékie könyörgök bús versékkel, sirva,

Hogy el-hagyhasd ágyad, tagaiddal bírva,

Ő fog esedezni mintedgy Isteni vér,

A' Klárusi Isten így kéréfredre tér.

Vagy kérésem inkább hajtja e' Felséget:

Kit e' nyavalyában hív szerelmem éget.

Éget te szerelmed, mellyet apolgotok,

'S hogy *Szeretlek*, mind ez valamit mondhatok.

Mert mi szerelmünket a' ki le-festhetné

A' Tsillagokat-is kézzel illethetné.

Melly nagy légyen bennem a' titkos szerelem,

Tfendes halgatásom el-áruló jelem.

A' melly mennél jobban forr, 's nagyobb hévséggel,

Titkoltatik annal nagyobb mesterséggel.

Oh bár le-kötözne engem' Te köteled,

'S edgy tereh szegezne edgy ágyba Te veled!

Nem lenne olly nehéz kettőnknek gyötrelmünk,

Vagy edgy Orvos lenne két részre védelmünk.

De tám Galatéam, hibáz képzelésem

Szerelmedben, 's meg-tsal még jövendőlésem.

Ugyan abból VIII-dik Alagya. Szerető barátjáról.

Melly szívet kemény héj minap borít vala,

'S Szithoni havakat gyöző jég fagy lala,

Mellyet nem hajthata-meg senki Leánya,

Enged, 's a' Páfusi Isten új zsákmánya!

Gyúl tüze, ég; gyenge szívéen vett hatalmot

A' gyenge szerelem, 's már űz diadalmot!

Isten

Isten afzszony, fejed koszorúd kerítettse,
Diadalmos mirtus hajad' ékésítettse!
Meg-győzték nyilaid a' vas keménységet,
Alád hódoltatál kévély ellenséget.
Bár erusította melyjét hármas pais;
Isteni fégyvered bé-hatott abba-is.
'S úgy sérté haragod nyíla szíve' táját,
Hogy érzette szinte sebesedni máját.
Örvend, hogy már melyjét új hévség égeti,
Hogy meg-vetett Zsoldját alattad fzedheti.
Hogy láttam, bámulva megam' el-felejtém,
'S újjaim' ki-nyitva kezemből ki-ejtém
Reménységem kívül kapott tzeduláját,
Mellybe jelentette szokatlan fáklyáját,
Alig adtam hitelt szemem látásának,
Meg-vallom, szeretlek, illy szók írásának.
Most menjen bár, 's bízson tudós Athénébe,
Keressen védelmet Minerva nevébe!
Mit használ Minerva mivébe merülni?
Mit a' Múzsák ferge között meg-vénülni?
Nekem, (Mesterségek 's Múzsák, engedelem!)
Nekem életemnél kedvesbb edgy szerelem!
Meg-tsonkítjuk számát gyönyörűséginknek,
Kik Oskolán töltjük szépit ideinknek.
Szabad szerelmünknek édes mestersége
Edefebb tanulás, nagyobb kedvesség.
Betsesbb esmérte vígnyajasságának
A' színmézzel fojó páros nyoszolyának.
Hogy én, Galatéa! nálad nélkül légyek,
Nem kell, illy kötéssel alkura nem mégyek,
Senkinek temérdek kintse, fok jószága,
Nem az Arabfoknak minden gazdagsága,
Nem a' verés tenger betses tsiga fénye,
A' fekete Indns' vizi keresménye,

Ne-

Nékem, Galatéa, Te vagy bódogságom,
 Te vagy leg-főbb részben summált kívánságom!
 Te Krétai Isten' italnál kedvesebb,
 Artikai méznél csak Te vagy édesebb!
 Te általad híre fog élni versemnek,
 Csak a' Te nevedről kél dísze nevemnek.

Ugyan abból III-dik Alagya. A' Páros életről.

Bódog, kinek a' szűz Szerelem, számára
 Nyúgodalmos útat nyitott orizágára!
 Bódog, ki juthatott sfendos életére,
 Reménylt házaffága tellyes örömére!
 Bódog, ki el-töltvén fiatal ideit,
 Sok tévelygések közt fáradt esztendeit,
 Mint már el-múltakat hátúlról nézheti,
 'eltét óhajtozott véggel rekesztheti.
 Tsak nézi az, mások' kétszéges ösvényit,
 Kik most veszik szívek első kelevényit!
 Ah! veszízen, valaki szerelmét meg-veti,
 'S szelid járma alá nyakát nem teheti!
 Kő annak értz melyje, keményebb annál-is,
 Fagyosabb, el-híszem, Rifei hónál-is!
 Mikor meg-gondoljuk az édes tsókokat,
 A' kedvellett mellyből forró buzgásokat,
 A' mézzel nedvesült ajakak' mozgásit;
 Erezzük Leikünknek el-ragadtatásit!
 Más kin fába fűbe talál segedelmet,
 A' Szerelem meg-vét Orvosi védelmet.
 Melly édes nyúgodni gyenge kebelébe,
 Midön szép Niinfád vesz Téged' gyöngy ölébe!
 Midön fehér karja meg-öleli nyakad',
 Szája galamb módra tsókolja ajakad'!
 Mint a' fürttel rakott szőlő-veszsző szorái
 Meg-köttetve; 's széllyel Levele ki-borúl.

Melly

Melly édes, karjával által-fogattatva,
Mint erős gyémánttal hozzá kaptfoltatva
Ezernyi tsókokat kedvesétől venni,
Fzernyi tsókokat kedyesére tenni!
Mit mondok? tsókokat? sőt Lelkünk' harmatját,
Es Pesztumi Rózsák tavaszi illatját,
Bír az a' Paktólus arany fővenyével,
Gyöngy termő Indusnak bír minden gyöngyével!
Tefz valamit, ha van kinek jelezteni
Titkos panaszunkat keblébe önteni.
Enyhítése ez-is nehéz gyötrelmünknek,
Édes vigasztalás fájdalmas szívünknek!
Tefz valamit, midőn akármelly ügyében
Kétséges életünk' kínos veszélyjében
Esmerhet az ember olly tárfa magának,
Ki tárfa kedvének, 's szomoróságának!
De jaj! melly napokat kedvesen képzelek,
Magam örömeikkel tám soha sem telek!
Talám Istenünknek ez rám végezése,
Hogy kívánó elmém' álom képzelése
Verseimnek legyen tsak matériája,
De ne következék valóság reája!
Hát, gyászos halállal küzködő fzememnek
Bé-fogója nem lélsz keze kedvesemnek?
Hát, az Elisium kies határában
Egyedül fog Lelkem bújdosni magában?
Arnyékom egyedül száll-é Eleimhez,
Hamvaikban öszve-rajott Öfeimhez?
Még-is, szerentsétlen Testem ha sírba száll,
Így szól; ki esmerve sírom' felett meg-áll:
Melly méltó lett volna ez-is szerelmére,
Szabad pároflága gyönyörűségére!
Méltó, hogy a' miket éneklett Versével,
Érezze valaha önnön érzésével!

A' Sze-

A Szerentsehez.

Szerentse! kit régen Pogányok mellységgel
 Mint edgy Isten Afzizonyt imádtak kézséggel,
 Kit illettek azok minden tiszteléggel,
 Kit Róma's Antzium tisztelt kegyelléggel.
 A' dolgoknak (mondták) tölled van függése,
 Tölled bírodalmok meg-nevedése,
 Tölled van azoknak vagy nagyra menése,
 Vagy pedig egészzen a' porba dülése.
 A' nagy Városoknak te vagy le-rontója,
 A' híres népeknek földre tapótója,
 A' Tartományoknak te vagy pulztítója,
 Te ismét másoknak lábra állítója.
 Így a' Kárhágónak, fényes palotáji,
 Erőssen rakatott általom bástyái,
 A' Római tűznek lettenek prédáji:
 'S egészzen hammúvá váltak fok pompáji.
 Maga pedid Róma tetejét fejének
 Feléje emelte Tsillagok' egének:
 Lett Ura majd egész föld' kerekségének;
 Adta alá magát minden nép kezének.
 Így az hól rég ama tündöklő Trójának
 Meszszére ki-tetfzö tornyai valának:
 Most ott termö helye vagyon gabonának,
 Lehet ott hallani pengéfét kaszának.
 Innen a' nemzetek fzéllyel el-menének,
 Lak' helyet magoknak másutt szerezenek,
 Eredetet adtak Róma nemzetének
 Mások; mások pedig más helyt keresének.
 A' Priámus, ki vólt e' város népének
 Királlya 's Ásia' nem kitsiny részének,
 Hevert halva partyán Trója tengerének;
 Nem építettett 'sír el-vagdalt testének.

De mi szükség mennem példáért meszszére,
A' régi emberek' el-múlt idejére?
Vagy a' Birodalmok' el-enyészésére?
Jobb leszsz tekintenem a' magunk' éltére.

Változoságodnak itt-is van példája,
Láttatik köztünk-is annak sok munkája:
Leszsz némelly szárnyadon világnak tsudája,
Ugyan azt majd tészed lábaddal alája.

Mert emezt szárnyadnak fel-vészted tollára,
De majd le-tapod a' földnek pórára:
Általad ez el-jút szíve vágyására,
Amaz gyötréfednek akad kínzására.

Vagynak Társaid-is kik téged' szeretnek:
Jó vagy? Hízelkedés 's irigység követnek
Ekkor. De ha rosznak majdon szemlélhetnek,
El-hagyatás 's Tsúfság tarsid kísérgetnek.

Ugy annyira hogy ha valakit poltzára
Fel-tészsz ditsőslégnek és vízted halmára,
Ennek sokan gyűlnek látogatására,
'S ajánlják magokat hív Barátságára.

De ha boldogsága meg-változást vészten,
Kegyelmed mellette ha többé nem leszten,
Meg-változik az a' fereg-is egészfézen,
Es ötet el-hagyván velle tsúfot tézen.

A' míg él az ember boldog szerentsével,
Míg bír sok jó borral teli tölt pintzével;
Kérkedhetik addig Barátok 'sergével,
De el-futnak ezek borunk' seprejével.

Oh Szerentsé! ki hát keresi éltének,
Nállad boldogságát, 's örömét ízívének,
Omló félben lévő partra reményének
Rakja alkotványát 's minden örömének.

A' szerentsé femmi: tsak pufzta nevezet,
Melly-nem valóságra, tsak képzésre vezet:

Tisz-

